

A TANTÁRGY ADATLAPJA

FOGLALKOZTATÁSTERÁPIA A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKBAN

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociális munka
1.5. Képzési szint	Licensz
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	SZOCIÁLIS MUNKA/SZOCIÁLIS MUNKÁS
1.7. Képzési forma	nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Foglalkoztatásterápia a szociális szolgáltatásokban				A tantárgy kódja		ALX2316			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve											
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve											
2.4. Tanulmányi év		III	2.5. Félév		6	2.6. Értékelés módja		K	2.7. Tantárgy típusa		DS opcionális

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	0
3.4. Tantervben szereplő összórászám	28	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	0
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					6
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					72
3.8. A félév összórászám					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	Opcionális
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	internet, videoprojektor
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	internet, videoprojektor

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- A különböző kiszolgáltató csoportokra vonatkozó szociális projektek, programok és politikák kidolgozása, végrehajtása és értékelése - A szociális segélyezési rendszer kedvezményezettjei számára nyújtott megelőző és támogató szolgáltatások és tevékenységek fejlesztése. - Tanácsadás a közösségi erőforrásokhoz való hozzáféréssel kapcsolatban a kirekesztett vagy a társadalmi kirekesztés veszélyének kitett személyek és társadalmi csoportok számára (intézmények, szolgáltatások, juttatások).
Transzverzális kompetenciák	Hatékony transzdiszciplináris csapatmunkatechnikák alkalmazása különböző hierarchikus szinteken, szervezeten belüli és szervezetközi szinten.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	C5. A kiszolgáltató csoportok társadalmi reintegrációjára irányuló stratégiák kidolgozása és elemzése. C8. Az egyének gondozási szükségleteinek felmérése. C13. Meghatározza a kedvezményezettekkel való kommunikáció megfelelő módszereit és technikáit.
Képességek	A3. Alkalmazza az alternatív megoldások kidolgozásának konkrét elveit és módszereit. A4. Alkalmazza a minőségi szabványokat a szociális szolgáltatásokban. A1. Figyelemmel kíséri a szociális-szakmai integrációra vonatkozó beavatkozási terveket.
Felelősség és önállóság	R2. Intervenciós projektek kidolgozása a közösségi erőforrásokhoz való hozzáférés révén. R5. Konkrét beavatkozási tervek kidolgozása a rászoruló egyének és csoportok megsegítésére. R8. Az emberi jogok és a társadalmi befogadás előmozdítása.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	- Szociális segítségnyújtási projektek, programok és politikák kidolgozása, végrehajtása és értékelése a különböző kiszolgáltató csoportok számára. - A szociális segítségnyújtási rendszer kedvezményezettjei számára nyújtott megelőző és támogató szolgáltatások és tevékenységek fejlesztése. - A közösségi erőforrásokhoz való hozzáférés támogatása, a kirekesztett vagy a társadalmi kirekesztés veszélyének kitett személyek és társadalmi csoportok számára (intézmények, szolgáltatások, ellátások).
--------------------------------------	--

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései

- Hatékony transzdiszciplináris csapatmunkatechnikák alkalmazása különböző hierarchikus szinteken, szervezeten belüli és szervezetközi szinten.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Történeti áttekintés. A foglalkoztatás és művészetterápia kialakulása	TO definíciók a COR-ban	https://www.terapieocupationala.ro/despre-terapia-ocupationala-in-romania/ Dan Mirela , 2005: Introducere în terapia ocupațională. Oradea : Editura Universității din Oradea, pp.25-40.
2. Meghatározások, és differenciálás: foglalkoztatás (TO) és art-terápia	Festés alkalmazása hajléktalan személyekkel végzett szociális munkában: https://www.youtube.com/watch?v=RzmRaul45xc&t=214s&ab_channel=InvisiblePeople	Rubin, Judith Aron 2009: Art-terápia. Teorie și practică. Editura TREI, București cap.1,2.
3. Elméleti alapok (gestalt terápia, pszichoanalízis, jungi elmélet)	Művészetek alkalmazása alzheimeres idős személyekkel: https://www.youtube.com/watch?v=skkCNCWYcEI&ab_channel=UFHealth	Rubin, Judith Aron 2009: Art-terápia. Teorie și practică. Editura TREI, București, cap.3.,4.
4. Interdiszciplinaritás és a foglalkoztatás mentálhigiénés jelentősége	Művészetek alkalmazása idős személyekkel való foglalkoztatások során: https://www.youtube.com/watch?v=0DHdsFmn11U&ab_channel=JudsonSeniorLiving	Preda Vasile , 2003: <i>Terapii prin mediere artistica</i> . Cluj-Napoca : Presa Universitară Clujeană, pp. 9-20.
5. A foglalkoztatás helye és alternatívái a szociális intézményekben:	Foglalkoztatási tippek fogyatékkal élő gyerekekkel való munkában: https://www.youtube.com/watch?v=o8PWg8pYST0&ab_channel=JordanSchnitzerMuseumofArt	Rubin, Judith Aron 2009: Art-terápia. Teorie și practică. Editura TREI, București, cap.5, 17.
6. Foglalkoztatási típusok és területek: képzőművészeti és népművészeti foglalkozások, kézművesség (rajz, festés, szobrászkodás, kollázs, agyagozás), performatív foglalkozások (zene, színjátás, tánc és mozgásművészet, bábozás), narratív tevékenységek (meseterápia, dráma)	Ulwila módszer alkalmazása: https://www.youtube.com/watch?v=PA5PMZo85Tw&ab_channel=%C3%9Ajsz%C3%BCI%C3%B6ttjeink%C3%A9rt%2Ckorasz%C3%BCI%C3%B6ttjeink%C3%A9rtAlap%C3%ADtv%C3%A1ny	Preda Vasile , 2003: <i>Terapii prin mediere artistica</i> . Cluj-Napoca : Presa Universitară Clujeană, pp.27-37.
7. Konduktív terápiák : önálló életre és munkavégzésre való felkészítés	az éves TO terv kidolgozása – kiscsoportos munka	Farkas Vera 2009: <i>A gyógyító alkotás</i> . Képzőművészet terápia mindenkinek Geobook Hungary Kiadó. pp 40-116.

8. A foglalkoztatás terápia célkitűzései és a szükségselelt felmérés	a havi TO terv kidolgozása -páros feladat	Liebmann Marian, 2004. <i>Art therapy for groups : a handbook of themes games and exercises</i> . London : Routledge, Pp. 33-83.
9. A foglalkoztatási design és management,	a hetiTO terv kidolgozása-kiscsoportos munka	Manual Terapie Ocupationala 2009. (suport de curs) https://www.slideshare.net/slideshow/manual-terapie-ocupationala/38240790 . pp.3-13.
10. Fogallakoztatási protokoll: egyéni és csoportos foglalkoztatási tervek	egyéni fejlesztési és TO terv kidolgozása - egyéni munka	Manual Terapie Ocupationala 2009. (suport de curs) https://www.slideshare.net/slideshow/manual-terapie-ocupationala/38240790 . pp. 15-19.
11. Alternatív foglalkoztatási lehetőségek: állatásizisztált foglalkoztatás, fito-terápia, kozmo-terápia, stb.	életkaori kategóriák szerinti egyéni fejlesztési és TO terv kidolgozása – kiscsoportos munka	Manual Terapie Ocupationala 2009. (suport de curs) https://www.slideshare.net/slideshow/manual-terapie-ocupationala/38240790 . pp. 29-35.
12. A foglalkoztató és art-terapeuta személye és képzése	az éves, havi és heti TO tervek bemutatása -egyéni feladat	Manual Terapie Ocupationala 2009. (suport de curs) https://www.slideshare.net/slideshow/manual-terapie-ocupationala/38240790 . pp. 35-48.
13. Szakmai alpelvek, a szociális intézményekben élők jogai a szabad időre és annak értelmes felhasználására, avagy a játékhöz, terápiához és foglalkoztatáshoz való jog	az éves, havi és heti TO tervek bemutatása- egyéni feladat	Manual Terapie Ocupationala 2009. (suport de curs) https://www.slideshare.net/slideshow/manual-terapie-ocupationala/38240790 . pp. 57-62.
14. Ismétlés	az éves, havi és heti TO tervek bemutatása- egyéni feladat	Manual Terapie Ocupationala 2009. (suport de curs) https://www.slideshare.net/slideshow/manual-terapie-ocupationala/38240790 . pp. 62-69.

Könyvészet:

Rubin, Judith Aron (2009): *Art-terapie: Teorie si practica*, Editura Trei, Bucuresti (un capitol la alegere)

Manual Terapie Ocupationala 2009. (suport de curs) <https://www.slideshare.net/slideshow/manual-terapie-ocupationala/38240790>

Boldizsár Ildikó (2015): *Meseterápia - Mesék a gyógyításban és a mindennapokban*, Magvető Könyvkiadó, Budapest

Lindenbergné Kardos Erzsébet (2005): *Zeneterápia szöveggyűjtemény - Válogatott írások a művészetterápia köréből, a tudomány és a média világából*. Kulcs a muzsikához Kiadó, Pécs

Merrit, Richard - Davies, Hannah - Wilde, Cindy (2015): *The Art Therapy Colouring Book*. Michael O'Mara Books Ltd

Liebmann, Marian (2005): *Art Therapy for Groups - A Handbook of Themes and Exercises*, Brunner Reutledge, New York

Preda, Vasile (2006): *Terapii prin mediere artistică*. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Katschnig, Heinz - Ciumăgeanu, Mugur – Ghenea, Dan – Sfetcu, Raluca (2009): *Curs structurat pentru terapie ocupațională*, Materiale UE Phare, Bucuresti

Buckhalten I. Susan, 2017: 250 Brief, Creative & Practice Art Therapy Techniques. PESI Publishing -Media.

Tamás Béláné, 2021: FOGLALKOZTATÁS A GYAKORLATBAN, ÖNELLÁTÁS, ÖNKISZOLGÁLÁS, MINT A FOGLALKOZTATÁS RÉSZÉ. NSZFI kiadványok.

https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/2_1853_021_101030.pdf

www.wfot.org World Federation of Occupational Therapists

www.enothe.hva.nl European Network of Occupational Therapy in Higher Education

www.caot.ca Canadian Association of Occupational Therapists

Opcionális könyvészeti:

Dalley Tessa, Rifkind Gabrielle, Terry Kim, 1993. Three voices of art therapy : image, client, therapist. London ; New York : Routledge

Geue, K.; Goetze, H.; Buttstaedt, M.; Kleinert, E.; Richter, D. & Singer, S. 2010. An overview of art therapy interventions for cancer patients and the results of research, Complementary Therapies in Medicine, Volume 18, Issues 3–4, iun.–aug.

Holt, E. & Kaiser, D. H. 2009. The First Step Series: Art therapy for early substance abuse treatment, The Arts in Psychotherapy Vol. 36, Issue 4, sept.

Iacob, M. & Odobestianu, J. B. Music therapy in the treatment of heroin addiction, SPECTO conference proceedings, Timișoara, 2012.

Metzl, E. 2008. A Systematic analysis of art therapy research published in Art Therapy: Journal of AATA between 1987 and 2004, The Arts in Psychotherapy, Vol. 35, Issue 1

Talwar, S. 2007. Accessing traumatic memory through art making: An art therapy trauma protocol (ATTP), The Arts in Psychotherapy Volume 34, Issue 1

Rodger Sylvia, Ziviani Jenny, 2006 Occupational therapy with children : understanding children's occupations and enabling participation. Oxford ; Malden ; Carlton, Victoria : Blackwell Publishing

The International Arts Therapies Journal (Online) Volume 2 (2020)

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17454832.2020.1724165>

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A szociális intézményekben alkalmazott mentálhigiénés jellegű egyéni és csoportos foglalkoztatások tervezésére, levezetésére és kiértékelésére felkészült szakemberek képzése.
- Életkori, kulturális és intézményi háttér figyelembe vétele a foglalkozások tervezésében és kivitelezésében.
- Önkéntesek bevonása a foglalkoztatási tevékenységekbe.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	- foglalkoztatási terv kidolgozása és bemutatása	kollokvium	50%
	- bibliográfiai anyagból készült portfóliók + órai tevékenység értékelése	egyéni, otthoni feladat kiértékelése	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• A kötelező szakirodalom elolvasása • A kollokviumi anyag elkészítése és bemutatása • A vizsga letételéhez a hallgatónak legalább 5 pontot kell szereznie a maximális 10 pontból			

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY

TRADITIO ET EXCELLENTIA

sociologie & asistență socială
szociológia & szociális munka
sociology & social work

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							

Kitöltés időpontja:
2025.04.28

Előadás felelőse:
dr. Berszán Lília egyetemi docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.05.20

Intézetigazgató:
Dr.László Éva

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.